

Mediacja rodzinna

Termin „mediacja rodzinna” oznacza formę pozasądowego rozstrzygania sporów rodzinnych (tj. sporów finansowych i sporów dotyczących praw majątkowych między małżonkami, podobnych sporów wynikających ze wspólnego pożycia lub ze stosunków między rodzicami i dziećmi, a także innych sporów rodzinnych), w ramach której strony otrzymują wsparcie we wspólnym wypracowaniu ugody akceptowalnej dla obu stron.

I. Instytucja *mediacji* (*διαμεσολάβηση*) została wprowadzona do greckiego systemu wymiaru sprawiedliwości **ustawą nr 3898/2010** o mediacji w sprawach cywilnych i handlowych (Dziennik Urzędowy, seria I, nr 211/16-10-2010) wprowadzającą do krajowego porządku prawnego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE z dnia 21 maja 2008 r.

Zgodnie z art. 2 ustawy nr 3898/2010 „w sporach z zakresu prawa prywatnego możliwe jest przeprowadzenie mediacji, jeżeli strony wyrażą na nią zgodę, pod warunkiem że mogą one samodzielnie rozstrzygnąć kwestię będącą przedmiotem sporu”; z kolei art. 8 tej samej ustawy stanowi, że: „1. Strony lub ich pełnomocnicy procesowi, a w przypadku osób prawnych – ich pełnomocnicy, uczestniczą w mediacji wraz ze swoim adwokatem. 2. Mediatora wyznaczają strony lub wybrana przez nie osoba trzecia. 3. Mediator ustala przebieg mediacji w porozumieniu ze stronami, które mogą zakończyć mediację w dowolnym momencie. Mediacja jest poufna, a jej przebieg nie jest protokolowany. W toku mediacji mediator może komunikować się i spotykać z każdą ze stron”. Po zakończeniu mediacji mediator musi sporządzić protokół mediacji (art. 9 ustawy nr 3898/2010) zawierający treść wypracowanej ugody, który musi zostać podpisany przez mediatora, strony i ich adwokatów. Na wniosek nawet jednej ze stron mediator musi również złożyć protokół w sekretariacie sądu pierwszej instancji właściwy dla miejsca, w którym ugoda ma zostać wykonana.

Mediator otrzymuje wynagrodzenie zgodnie z ustaloną stawką godzinową za maksymalnie 24 godziny, uwzględniając czas poświęcony na przygotowanie się do mediacji. Strony i mediator mogą uzgodnić inną metodę wynagrodzenia mediatora. Strony pokrywają wynagrodzenie mediatora w częściach równych, chyba że zostanie uzgodnione inaczej. Każda ze stron pokrywa koszty honorarium swojego adwokata. Wysokość stawki godzinowej jest ustalana i zmieniana decyzją Ministra Sprawiedliwości, Przejrzystości i Praw Człowieka.

(Zob. <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>)

II. Ponadto w **art. 214B ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego**, który został dodany na mocy art. 7 ustawy 4055/2012, wprowadzono instytucję mediacji sądowej (*δικαστική μεσολάβηση*); zgodnie z tym artykułem spory z zakresu prawa prywatnego można również rozstrzygać w drodze mediacji sądowej. Skorzystanie z mediacji sądowej jest fakultatywne, przy czym z mediacji tej można skorzystać przed wytoczeniem powództwa lub w trakcie jego rozpoznawania”. Ustęp 3 akapit ostatni tego samego artykułu stanowi, że „każda zainteresowana strona może – za pośrednictwem adwokata działającego w jej imieniu – złożyć pisemny wniosek, w którym zwróci się o przekazanie danej sprawy sędziemu mediatorowi”. W kolejnych ustępach artykuł ten stanowi, że: „4. Sąd rozpoznający daną sprawę może w dowolnym momencie – w zależności od specyfiki tej sprawy i po uwzględnieniu wszystkich okoliczności – skierować strony do mediacji sądowej w celu rozstrzygnięcia sporu; jednocześnie, jeżeli strony wyrażą na to zgodę, sąd może zawiesić postępowanie na krótki okres nieprzekraczający sześciu miesięcy. 5. Jeżeli strony dojdą do porozumienia, sporządza się protokół mediacji. Protokół musi zostać podpisany przez mediatora, strony i adwokatów stron, a jego oryginał należy złożyć w sekretariacie sądu pierwszej instancji właściwego dla miejsca przeprowadzenia mediacji. (...) Po złożeniu protokołu mediacji w sekretariacie sądu pierwszej instancji, w zakresie, w jakim wskazuje on, że strony zgodziły się co do istnienia roszczenia, protokół ten stanowi tytuł egzekucyjny zgodnie z art. 904 ust. 2 lit. c) kodeksu postępowania cywilnego”.

Koszty mediacji sądowej wpisują się w pełni w zakres stosowania ustawy o świadczeniu pomocy prawnej na rzecz obywateli uzyskujących niskie dochody (ustawa nr 3226/2004).

Dwoma istotnymi przepisami są **art. 116A kodeksu postępowania cywilnego** (dodany na mocy art. 1 ust. 2 ustawy nr 4335/2015), który stanowi, że „w dowolnym momencie postępowania i we wszystkich rodzajach postępowania sąd zachęca strony (...) do korzystania z mediacji jako preferowanej metody pozasądowego rozstrzygania sporów” oraz **art. 214C kodeksu postępowania cywilnego**, który stanowi, że „sąd kieruje strony do mediacji, jeżeli uzna to za odpowiednie w świetle okoliczności danej sprawy. Jeżeli strony to zaakceptują, sąd zawiesza postępowanie na okres trzech miesięcy. Takie same zasady obowiązują w przypadku, gdy strony same zdecydują się skorzystać z mediacji w toku postępowania”.

W Grecji nie istnieją żadne przepisy szczególne regulujące mediację rodzinną, dlatego też zastosowanie mają wskazane powyżej przepisy ogólne dotyczące mediacji i mediacji sądowej.

Pary różnej narodowości – pozostające w związku małżeńskim lub w innego rodzaju związku niebędącym związkiem małżeńskim – tworzą rodziny dwukulturowe, co sprawia, że w przypadku rozvodu lub rozpadu związku poza standardowymi kwestiami związanymi ze sporami rodzinnymi (np. kwestiami dotyczącymi władzy rodzicielskiej, prawa pieczy nad dzieckiem, prawa do kontaktów z dzieckiem, zobowiązań alimentacyjnych wobec dzieci, stosunków majątkowych między małżonkami) może również wystąpić poważniejsza trudność związana ze sprawami transgranicznymi, mianowicie uprowadzenie dziecka. W takich przypadkach można bezpośrednio stosować wspomniane powyżej przepisy dotyczące mediacji i mediacji sądowej; przepisy te są zgodne z obowiązującymi postanowieniami art. 7 ust. 2 konwencji haskiej z 1980 r. i z przepisami art. 55 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (WE) nr 2201/2003 („rozporządzenie Bruksela II bis”).

Ostatnia aktualizacja: 18/01/2017

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.